

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. május 15.

ÉNEK-ZENE
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2015. május 15. 14:00

I. Zenefelismerés

Időtartam: 20 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

A feladatlap megoldására 20 perc fordítható. Nyolc zenei részletet fog hallani, valamennyit egyszer. A felhangzó idézetek néhány másodperces szünetekkel követik egymást. Minden részlethez három-három (a, b, c) kérdés tartozik. Hallgassa meg a zenei szemelvényeket, és válaszoljon a kérdésekre a feladatlap megfelelő soraiban!

A megoldást tollal kell beírni. Ha módosítani kívánja a már beírt választ, húzza át és írja mellé a javítást! Ebben az esetben az áthúzott válasz nem értékelhető.

Minden helyes válasz egy pontot ér, tehát a feladatsor hibátlan megoldására legfeljebb huszonnégy pont kapható. A megoldáshoz segédeszköz nem használható!

1. a) Ki a zeneszerző?

b) Mi a mű teljes címe, melyből a részletet hallja?

c) Melyik zenetörténeti korszakban alkotott a zeneszerző?

3	
---	--

2. a) Ki a zeneszerző?

b) Mi a mű teljes címe, melyből a részletet hallja?

c) Melyik zenetörténeti korszakban alkotott a zeneszerző?

3	
---	--

3. a) Ki a zeneszerző?

b) Mi a mű teljes címe, melyből a részletet hallja?

c) Határozza meg a teljes mű műfaját!

3	
---	--

4. a) Ki a zeneszerző?

b) Mi a mű címe?

c) Melyik évszázadban keletkezett a mű?

3	
---	--

5. a) Ki a zeneszerző?

b) Mi a mű címe?

c) Melyik zenetörténeti korszakban született a mű?

3	
---	--

6. a) Ki a zeneszerző?

b) Mi a mű teljes címe, melyből a részletet hallja?

c) Melyik évszázadban keletkezett a mű?

3	
---	--

7. a) Ki a zeneszerző?

b) Mi a mű teljes címe, melyből a részletet hallja?

c) Mi a mű műfaja?

3	
---	--

8. a) Ki a zeneszerző?

b) Mi a mű teljes címe, melyből a részletet hallja?

c) Mi a mű műfaja?

3	
---	--

	maximális pontszám	elért pontszám
I. Zenefelismerés	24	
ÖSSZESEN	24	

javító tanár

Dátum:

	elért pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Zenefelismerés		

javító tanár

jegyző

Dátum: Dátum:

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

ÉNEK-ZENE
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2015. május 15. 14:00

II. Zenetörténeti szövegalkotás
Általános zenei alapismeretek
Dallamátírás

Időtartam: 100 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Zenetörténeti szövegalkotás

Fontos tudnivalók

A feladat egy szöveg önálló kidolgozása, megfogalmazása adott szempontok alapján, amelyet a megadott három téma közül választhat ki. A feladat megoldásának terjedelme maximum 4–5 oldal.

Tollal írjon! Ha módosítani kíván, húzza át a hibát egyszer, és írja mellé a javítást! A helyesírási és nyelvhelyességi hibák nem számítanak bele az értékelésbe, ellenben az olvashatatlan, illetve az értelmezhetetlen válaszok hibásnak minősülnek. A zenei szakkifejezések és a zeneszerzők nevének helytelen lejegyzései pontvesztéssel járnak.

A zenetörténeti esszében a zeneszerzők nevének írásakor a következő szabály érvényesül: a magyar szerzők esetében a teljes névhasználat legalább egyszer kötelező, a külföldi szerzők esetében viszont elégséges a családnév megjelölése is. Ebben az esetben a teljes névhasználatért nem jár plusz pont, ám a helytelen írásmód (csak családnévre vonatkoztatva) pontvesztéssel jár.

A feladat megoldásához segédeszköz nem használható.

Zenetörténeti esszé

Válasszon egyet az alábbi három cím közül! Dolgozza ki a választott témát a megadott útmutatás alapján!

a) A reneszánsz kórusművészete

Röviden vázolja a reneszánsz kor általános jellemzőit! Térjen ki a földrajzi és egyéb felfedezésekre, a tudomány és a művészetek fejlődésére! Említse meg a korszak legjelentősebb zeneszerzőit, valamint ismertesse a jellemző műfajokat és szerkesztési elveket!

b) „Bécs a zene fővárosa”

Adjon áttekintést művészeti vonatkozásban a bécsi klasszicizmus koráról! Sorolja fel zeneszerzőit, és jellemezze a kor szerzői által használt klasszikus műfajokat és formákat! Mutassa be a klasszikus szimfonikus zenekart, írjon annak – az előbbi korokhoz képest megvalósuló – lényegi változásairól!

c) „Csak tiszta forrásból” - Bartók Béla munkássága

Mutassa be a kort, melyben a zeneszerző alkotott! Ismertesse vázlatosan a szerző életútját, sorolja fel legjelentősebb alkotásait! Válasszon egy művet, melyet elsősorban tartalmi és formai szempontból elemez!

[illegible]

[illegible]

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

Általános zenei alapismeretek

Fontos tudnivalók

A tesztfeladatokat tollal, a kottázást ceruzával kell beírni. Ha módosítani kívánja a már beírt választ, húzza át egyszer a hibát, és írja mellé a javítást!

Csak egyértelmű választ fogadunk el! A megoldáshoz segédeszköz nem használható.

Zenetörténeti kérdéssor

1. Húzza alá a felsorolt zeneszerzők közül azoknak a nevét, akik a bécsi klasszika korában éltek!

R. Wagner; J. S. Bach; J. Haydn; G. F. Händel; G. Gershwin; Bartók Béla; W. A. Mozart; Tinódi Lantos Sebestyén; L. van Beethoven.

3	
---	--

2. Írt-e, írhatott-e Josquin a mai szóhasználat értelmében vett operát?
Válasszon az alábbi megoldások közül, karikázza be a választott mondat betűjelét!

- a) Nem, mert nem rendelkezhetett megfelelő hangszerekkel az előadáshoz.
b) Igen, mert jól képzett zeneszerző volt.
c) Nem, mert a mai értelemben vett opera műfaja a 17. század elején született meg.

1	
---	--

3. Keresse meg a felsorolt műfajok közül azokat, amelyek közös jellemzőik alapján alkalmasak arra, hogy egy csoportba sorolja őket! Olyan csoportot keressen, melynek tagjai összetartoznak az előadói apparátus és a műfaji jellemzők alapján!

*dal, vonósnégyes, szonáta, madrigál, kantáta,
szimfonikus költemény, oratórium, szvit*

- a) Egy csoportba tartozó műfajok:.....
b) Fogalmazza meg röviden, milyen jellemzők alapján ismerte fel a csoport tagjait!

.....
.....

2	
---	--

4. a) Válassza ki a három fogalom közül azt, amelyikre a következő töredékes mondat utal: hirtelen ötlettől vezérelve talál ki és valósít meg valamit.

imitáció, improvizáció/improvizál, intermezzo

A kiválasztott fogalom:.....

- b) Fogalmazza meg a kifejezés zenében használatos jelentését!

.....

2	
---	--

5. Egészítse ki a mondatot a megfelelő kifejezés beírásával!

A középkorban kialakult, latin nyelvű, egyszólamú, hangszerkíséret nélküli egyházi énekek, azaz a dallamok egy részére jellemző, hogy a dallam minden hangját új szótagra énekelték. Ezt éneklési módnak nevezzük.

2	
---	--

6. Párosítsa a leírásokat a zeneszerzővel, majd írjon egy műcímet a komponista művei közül!

Zeneszerzők:

A) Egressy Béni; B) J. S. Bach; C) W. A. Mozart; D) J. Haydn; E) Kodály Zoltán;
F) Bakfark Bálint; G) Erkel Ferenc; H) Tinódi Lantos Sebestyén; I) Liszt Ferenc;
K) Farkas Ferenc; L) Bartók Béla; M) Dohnányi Ernő.

- a) Zeneszerző, népzene kutató, és zeneakadémiai tanár, nevét világszerte ismerik a róla elnevezett zenetanítási koncepcióról. Életének egyik jelmondatává vált: „Legyen a zene mindenkié!”

Betűjel:..... Műcím:.....

- b) Hosszú ideig, majdnem harminc évig hűségesen szolgált egy magyar főúri családnál. Az elbocsátást követően az akkor már híres szerző két sikeres londoni utazást tett, ekkor keletkezett utolsó 12 (2x6) szimfóniája. Nevéhez fűződik a vonósnegyes műfajának megteremtése.

Betűjel:..... Műcím:

- c) Az elnyomás, a gondolat szabadságának korlátozása és a faji megkülönböztetés ellen tiltakozva elhagyta egykori kiadóvállalatát, megtiltotta az elnyomó diktatúrák államaiban műveinek sugárzását, majd édesanyja halála után egy búcsúkoncertet követően elhagyta hazáját. Idegen földön halt meg, de hamvait később hazájába szállították.

Betűjel: Műcím:

- d) Műveinek - melyek a magyar történelem törökellenes várvédő harcainak hiteles krónikái - gyűjteményes kiadását Kolozsvárott jelentette meg.

Betűjel: Műcím:

- e) Zongoraművészként és zeneszerzőként fiatalon világhírűvé vált. Forradalmasította a zongorajáték technikáját. Virtuóz hangszerjátékos, sok műfajban alkotó komponista. Nevéhez fűződik a szimfonikus költemény műfajának megalkotása. Élete végén a ferences rend tiszteletbeli tagja lett.

Betűjel: Műcím:

10	
----	--

Zeneelméleti kérdéssor

1. Írja az üres helyre a zenei szakkifejezések nemzetközi változatát!

- a) hangterjedelem:
 b) hangnem nélküliség:
 c) énekbeszéd:

3	
---	--

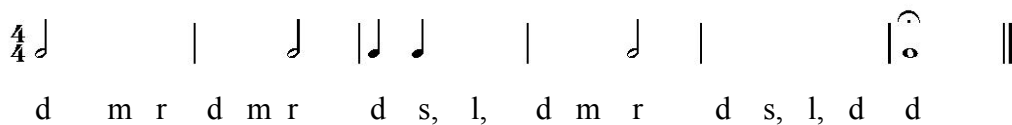
2. Csökkentse fele értékűre a következő ütemek ritmusát! Elegendő, ha a ritmusértékeket jelöli!

A. Gumpelzhaimer: Clamavi ad te, Domine

$\frac{3}{4}$ | | | ||

4	
---	--

3. Énekelje el magában az alábbi dallamot és oldja meg a feladatokat!

Bartók Béla: A kékszakállú herceg vára – V. ajtó, téma

a) Egészítse ki megfelelő ritmuselemekkel a hiányos kottát!

b) Állapítsa meg a dallam hangsorát!

A hangsor neve:

c) Keresse meg és karikázza be a dallamban található kis terceket (k3)!

3

4. Írja a hármashangzat megnevezésének betűjelét a pontozott vonalra!

a) s – ta – r' Nevének betűjele:

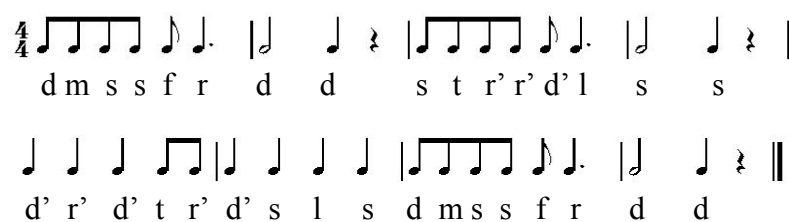
b) szi – t – r' Nevének betűjele:

c) f – l – di' Nevének betűjele:

A) szűkített/szűk hármás B) dúr hármás C) moll hármás D) bővített/bő hármás

3

5. Elemezze a megadott szempontok szerint az itt közölt magyar népdalt!

a) sorszerkezet:

b) dallamvonal:

c) hangkészlet, hangsor:

d) stílus:

2

6. Írja a meghatározások mellé az előadási utasítások idegen nyelvű szakkifejezését!

- a) Mérsékelt tempóban:
 b) Szabadon:
 c) Középhalkan:

3

Dallamátírás Fontos tudnivalók

A feladat megoldását ceruzával kell beírni. Csak egyértelmű megoldást fogadunk el!

Feladat: Kottázza le az alábbi betűkottás dallamot a megadott előjegyzés szerint!

J. Haydn: G-dúr „Oxford” szimfónia (No. 92) – IV. tétel

$\frac{2}{4}$ s, d r m f fí s si l si l fí s m m
 f m f ri m d s, l, r r, d t, s s,

8

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Zenefelismerés		24	
II. Zenetörténeti szövegalkotás, dallamátírás, általános zenei alapismeretek			
Zenetörténeti szövegalkotás		30	
Általános zenei alapismeretek	Zenetörténeti kérdéssor	20	
	Zeneelméleti kérdéssor	18	
Dallamátírás		8	
II. rész összesen		76	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma		100	

javító tanár

Dátum:

	elért pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Zenefelismerés		
II. Zenetörténet, általános zenei alapismeretek, dallamátírás		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum: